

#17 AĞUSTOS

Büyük Marmara Depremi

saat

saniye

büyüklük

ölü sayısı

03.02 - 45 - 7.4 - 17480

BÜYÜK MARMARA DEPREMİNİN ÜZERİNDEN GEÇEN 23 YILDA GEREKLİ HİÇBİR TEDBİR ALINMADI YAŞANANACAK BENZER BİR DEPREM ÇOK DAHA BÜYÜK YIKIM VE KAYIPLA SONUÇLANACAKTIR!

17 Ağustos 1999 Büyük Marmara Depremi'nin 23. yılında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından basın açıklaması yapılarak, gerekli önlemlerin alınmaması eleştirildi.

20 binden fazla yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 50 binden fazla kişinin yaralandığı, yüzbinlerce yapıyı yerle bir eden 17 Ağustos Depremi'nin 23. yılında kaybettiklerimizi bir kez daha özlemle anıyoruz.

Başta İzmit, Yalova ve Adapazarı olmak üzere Doğu Marmara'nın tamamını etkileyen 7,4 büyüklüğündeki deprem, gerekli tedbirler alınmadığında doğal afetlerin ne büyük toplumsal felaketlere dönüşebileceğinin en acı örneği olarak tarihe geçti.

Deprem yarattığı yıkımın ve yaşadığımız toplumsal travmanın büyüklüğüne rağmen, aradan geçen 23 yıl boyunca deprem gerçeği ile gerçekten yüzleştiğimiz, yeni depremlere hazırlanma konusunda mesafe kaydettiğimiz söylenemez.

23 yılda afet riski olan yerleşim yerleri taşınmadı, binalarımız depreme dayanıklı hale getirilmedi, kent merkezlerinde deprem toplanma alanları oluşturulmadı, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmadı. Bu süre içinde imar planları depreme hazırlıklı şehirler yaratmak için değil, kentsel rantın dağıtılması için bir araç olarak kullanıldı. Parsel bazında yapılan imar tadilatları ile ormanlık alanlar ve su havzaları dere yataklarıyla birlikte yapılaşmaya açıldı.

Kamusal bir anlayışla yürütülmesi gereken "yapı denetim" sistemi tümüyle ticarileştirildi. Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlandı.

"İmar Barışı" adı altında projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış kaçak yapılar ruhsatlandırıldı. 10 milyonun üzerinde kaçak yapının ruhsatlandırıldığı bu imar affıyla birlikte yapı stokumuzun proje uygunluğu ve deprem dayanıklılığı konusunda denetlenme ihtimali ortadan kaldırıldı.

Kentlerin yeniden yapılandırılması ve depreme dayanıksız binaların

yenilenmesi için gerekli olan "Kentsel Dönüşüm" uygulamaları amacından saptırılarak inşaat firmalarına kaynak aktarılmasının, kentsel rantların iktidar yandaşlarında toplanmasının bir aracı haline getirildi.

Kent merkezlerinde bulunan afet toplanma alanı statüsünde park, bahçe ve meydanlar yapılaşmaya açılarak afet sonrasında yaşamı sürdürmeye olanak verecek güvenli alanlar ortadan kaldırıldı.

Son yıllarda sıklıkla yaşadığımız her deprem, 17 Ağustos 1999'da yaşadığımız büyük felaketi çağrıştırmakta, depremin ülkemiz için ne kadar yakın bir tehlike olduğunu hatırlatmaktadır. Mevcut durumda artan nüfus ve yapılaşma nedeniyle yaşanacak benzer bir felaketin sonuçları çok daha ağır olacaktır. Bütün bunların biliniyor olmasına rağmen depreme hazırlık konusunda gerekli adımların atılmamasının sorumluluğu siyasi iktidarın üzerindedir.

Benzer felaketleri bir daha yaşamamak için derhal adım atılmalıdır. Yapı denetimi sistemi TMMOB ve bağlı Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmelidir. Yapılaşmadan kaynaklanan risklerin bertaraf edilmesi için çağdaş bir "risk yönetim" sistemi oluşturulmalıdır.

Bölgesel ve kentsel ölçekte "sakinim planları" hazırlanmalıdır. Ülke genelindeki yapılar incelenerek

riskli yapılar tespit edilip güvenli hale getirilmelidir. Uygun olmayan zemin ve arazilerdeki yapılar derhal boşaltılmalıdır. Tüm yaşam alanlarımız bilimin ve teknolojinin rehberliğinde, insanların ihtiyaçları doğrultusunda ve doğayla barışık biçimde yapılandırılmalıdır.

Güvenli yapılaşmanın sağlanması ve tüm bu süreçlerin sağlıklı işletilebilmesi için meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir.

"İmar Barışı" adı altında ruhsatlandırılan yapılar derhal denetlenmeli, kaçak yapılar hiçbir biçimde affedilmemelidir. Çıkarılan deprem yönetmelikleri geliştirilmeli ve harfiyen uygulamaya konmalı, yönetmeliklere aykırı tüm işlemlerin tesis edilmesi engellenmeli; Odalarımızın kamusal görevi olan mesleki denetim yetkilerini sınırlandırmaya yönelik düzenlemeler kaldırılmalıdır.

23 yıl önceki acıları yeniden yaşamamamız için ülke olarak depreme hazırlıklı olmamız gerekiyor. Depreme hazırlıklı olmak için de bilimin, teknolojinin ve doğanın sesine kulak vermemiz gerekiyor.

Daha büyük acılar yaşamamak için depremi unutma, unutturma!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı